

Handläggare

Isabelle Zachrisson
Telefon: 0850831030

Till kyrkogårdsnämnden

2025-04-23

Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förslaget till underlag till budget för 2026 med inriktning för 2027 och 2028 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Innehållsförteckning

1 Strategisk inriktning	3
1.1 Nämndens strategiska prioriteringar under planperioden 2026–2028.....	3
2 Lokala utvecklingsbehov	9
3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden	9
4 Sammanfattande ekonomisk analys	11
4.1 Drift	12
4.2 Investeringar	15
4.2.1 Prioriteringsgrunder	17
4.2.2 Konsekvensanalys och risker	18
4.2.3 Måluppfyllelse.....	18
4.3 Verksamhetsprojekt.....	18
5 Lokalförsörjningsplan.....	18
5.1 Sammanfattning.....	18
5.2 Planeringsförutsättningar.....	18
5.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling.....	18
5.4 Samverkan	19
5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet.....	19
5.5.1 Nuläge 31 januari 2025	19
5.5.2 Behov och planering av lokaler för år 2026–2033 (första planeringsperioden)	19
5.5.3 Behov och planering för lokaler år 2034–2045 (andra planeringsperioden)	19
5.6 Övrig information.....	19
6 Övriga redovisningar	19

Bilagor

Bilaga 1: 168 LFP2025 Kyrkogårdsnämnden

Bilaga 2: KN 2026-2028

1 Strategisk inriktning

Kyrkogårdsnämnden är huvudman för begravningsverksamheten i Stockholm stad och ska verka för att den konfessionsneutrala inriktningen upprätthålls och att alla, oavsett livsåskådning, kan erbjudas den begravningsceremoni som önskas. Nämnden äger och förvaltar stadens 12 begravningsplatser, upplåter gravplatser, ställer ceremonilokaler till allmänhetens förfogande samt svarar för stadens krematorier.

I verksamheten finns tre huvudområden: begravningsverksamhet, ansvar för att skydda och bevara kulturhistoriska värden samt övrig serviceverksamhet det vill säga skötsel och plantering på enskilda gravar mot ersättning från gravrättsinnehavare. Dessutom ansvarar nämnden för förvaltning av världsarvet Skogskyrkogården i enlighet med Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Befolkningsutveckling i Stockholm är kraftfullt på uppåtgående. En allt mer åldrande befolkning gör att antalet avlidna beräknas öka. Enligt stadens befolkningsprognos beräknas antalet personer som är 80 år och äldre öka kraftigt och vara omkring 54 procent fler 2033 än 2023. Antalet döda, förväntas att stiga med omkring 19 % mellan 2025 och 2035.

I linje med tidigare år kommer verksamhetens huvudinriktning vara att långsiktigt förvalta och utveckla stadens begravningsuppdrag. I takt med händelser i vår omvärld, behöver verksamheten under planperioden också lägga ett stort fokus på en god krisberedskap, för att vara väl förberedda inför en eventuell kris.

Den tidigare planerade ceremonibyggnaden på Strandkyrkogården, skjuts på obestämmd framtid, då förvaltningen under planperioden behöver prioritera andra projekt.

1.1 Nämndens strategiska prioriteringar under planperioden 2026–2028

Restaurering av Skogskrematoriet och Råcksta krematorium

Restaurering av Skogskrematoriet inklusive de tre huvudkapellen, vid vilka det genomförs omkring 1100 ceremonier per år, startade i februari 2025. Under tiden för restaurering, har förvaltningen planerat för ersättningslokaler för ceremonier, samt för de förändrade transporter av kistor från bisättningslokalerna till de andra ceremonilokalerna.

Möjlighet att bisätta stoft på Skogskyrkogården behöver av flera skäl utökas och förbättras. Idag sker bisättning i Skogskrematoriet och i Nya krematoriet. Transporter av stoft sker till och från skogskrematoriet i en omfattning som påverkar miljö och det allmänna intrycket av världsarvet.

Vid renoveringen av Skogskrematoriet är bisättningsmöjligheten stängd. I förvaltningens beredskapsarbete har brist på bisättningsmöjligheter i händelse av kris identifierats. Nybyggnation av bisättningslokal med plats för 180 stoft i den södra delen av Skogskyrkogården bedöms fortsatt som nödvändig under planperioden.

Ett behov av nytt kylhus på Skogskyrkogården har tidigare identifierats. Ärendet ligger för tillståndsprovning hos länsstyrelsen och ska sen projekteras och upphandlas innan byggstart. Detta ska ske under planperioden.

En samverkan med Svenska kyrkan behöver ske gällande krematoriekapacitet i Stockholmsregionen.

En utredning beträffande renovering och/eller utbyggnad av Räcksta krematorium för att säkra driften, behöver påbörjas och genomföras under planperioden.

Inför renoveringar av krematorier, ser förvaltningen behov av att omvärldsbevaka andra krematorier samt den teknik som idag finns för att säkerställa en modern och hållbar ombyggnation. Förvaltningen ser att detta kommer att medföra en utredningskostnad.

Nya entréer samt ombyggnad av upplagsplats på Norra begravningsplatsen

I samband med att utbyggnaden av tunnelbanelinjen mot Hagalund färdigställs och en ny tunnelbanestation med uppgång södra Hagalund anläggs, ser förvaltningen att flödet av besökare till Norra begravningsplatsen också kommer att påverkas. I samband med att den *gröna* tunnelbanelinjen (tidigare kallad gula linjen) färdigställs kommer därför en ny huvudentré till Norra begravningsplatsen att behöva anläggas i den västra delen. Behov av förlängning av det befintliga gjutjärnstaketet blir då också aktuellt med två nya entréer mot det planerade bostadsområdet Hagastaden.

Upplagsområdet på Norra begravningsplatsen, som gränsar till en av de nya entréerna men också till intilliggande planerade flerfamiljshus, behöver i samband med detta omplaneras så att verksamheten inte ska upplevas som störande för framtida hyresgäster. Trafikstart för den *gröna* linjen beräknas till 2028. En utredning av åtgärdsbehovet måste därför påbörjas under planperioden.

Fortsatt satsning på världsarvet Skogskyrkogården

Under planperioden kommer satsningen på världsarvet Skogskyrkogården fortsätta. Förvaltningen har tillsammans med kulturnämnden och Stockholm Business Region AB, samt i samråd med kommunstyrelsen, fått i uppdrag att implementera den nationella världsarvsstrategin.

Syftet med strategin är att ge en samlad beskrivning av hur Sverige arbetar med Unescos världsarvskonvention samt beskriva hur arbetet ska inriktas framöver. Strategin tydliggör även ansvar och roller i världsarvsarbetet, hur olika nationella och internationella styrsignaler bör tillämpas samt hur arbetet bör utvecklas utifrån FN:s Agenda 2030.

Flera aktiviteter för kommande år ska prioriteras, planeras, finansieras och genomföras. På förslag är bland annat att göra om skyltningen vid huvudentrén och samtidigt permanenta utomhusutställningen. På sikt finns ambitioner att göra om inomhusutställningen på Visitors Center.

Stadsmuseet ansvarar för visningarna av världsarvet och för Visitors Center som har öppet under säsongen maj-oktober. Samarbetet med stadsmuseet kring besöks- och visningsverksamheten på Skogskyrkogården fördjupas som ett led i den ökade satsningen på världsarvet. Stadsmuseet arrangerar bland annat gratis visningar för förskole- och skolklasser. Barn och unga är en prioriterad målgrupp i världsarvsarbetet.

Medarbetarna inom kyrkogårdsförvaltningen ska också ges bra förutsättningar att känna världsarvet och där stöttar Stadsmuseet vid visningar för alla nya medarbetare inom förvaltningen.

Planen är att fortsatt arrangera Skogskyrkogårdens dag en lördag under året, med olika teman olika år. På Skogskyrkogårdens dag hålls kapellen och krematoriet öppna och specialvisningar görs både inomhus och utomhus.

Underhåll och utveckling på stadens begravningsplatser

På flera av förvaltningens begravningsplatser har en stor underhållsskuld identifierats. På Skogskyrkogården behöver bland annat kulturhistoriskt värdefulla installationer så som vattenmonument *Gråtande muren* som är inbyggt i muren vid entrén och trappan till Almhöjden restaureras.

Också på Norra begravningsplatsen finns liknande behov av reparationer, något som bedöms som viktigt då begravningsplatsen firar 200 år under planperioden.

Vid Strandkyrkogården har ett behov av ny toalett för besökare identifierats, vilket kommer att tillgodoses under planperioden. Syftet är bland annat att öka tillgängligheten för begravningsplatsens besökare.

Under planperioden är anläggande av en ny minneslund på Skogskyrkogården planerad. Planering för att anlägga en ny askgravlund på Brännkyrka kyrkogård kommer också att pågå.

Arbetet fortgår kring framtagandet av en strategi för bevarande respektive omplanering av gravkvarter på Skogskyrkogården. Parallellt med detta ses kyrkogårdens gravvårdsbestämmelser över tillsammans med begravningsplatsens kulturklassade gravar. Detta för att säkerställa att begravningsplatsernas och respektive gravkvarters kulturvärden upprätthålls i samband med nyupplåtelse inom kvarteren. Arbetet ska utmynna i ett gestaltningsprogram för Skogskyrkogårdens gravkvarter. Därefter fortsätter arbetet med en översyn av gravvårdsbestämmelserna för stadens resterande begravningsplatser.

De vård- och underhållsplaner som tidigare tagits fram behöver nu ses över då flera av dem funnits med en längre tid. Det är också ett arbete som kommer att pågå under planperioden.

Innerstadsförsamlingar erhåller årligen bidrag från förvaltningen för begravningsverksamheten. Den kulturhistoriska underhållsskulden är inom flera av dessa församlingar eftersatt varför ansökningar som särskilt ekonomiskt stöd ökar. Förvaltningen bedömer att ansökningarna för dessa bidrag kommer att fortsatt öka under planperioden.

Arbete med biologisk mångfald

Stadens begravningsplatser ska ha höga naturvärden och den så kallade grönyteskötseln ska, där så är möjligt, stärka den biologiska mångfalden. Arbetet med ökad biologisk mångfald har fått ett ökat utrymme i förvaltningens dagliga drift och löper numera som en röd tråd genom alla projekt. Arbetet för en helt fossilfri skötsel av stadens begravningsplatser fortsätter. Förvaltningen byter ut fordon och maskiner till miljöanpassade alternativ och testar kontinuerligt nya eldrivna maskiner och handredskap i professionell drift. Allt fler elfordon och arbetsmaskiner med eldrift eftersträvas. Målet är att övergå till emissionsfri drift, i de fall det är möjligt. Övergången innebär dock en merkostnad, då eldrivna verktyg är markant dyrare i inköp än fossildrivna.

Under planperioden kommer olika trädvårdsåtgärder att utföras med syfte att säkerställa trädbeståndet på stadens begravningsplatser. Plantering kommer att genomföras i form av föryngring och nyplantering under kommande år.

Stockholms stads Miljöprogram 2030 och Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad är vägledande i förvaltningens arbete med ökad biologisk mångfald.

Generationsväxling och kompetensförsörjning

Chefsförsörjningen är en aktuell fråga då förvaltningen står inför ett generationsskifte med anledning av kommande pensionsavgångar. Det finns även behov av rekrytering inom avdelningen för bokning och gravrätt i ett projekt gällande sökningar av gravrättsinnehavare som presenteras nedan.

För att säkerställa att stadens regler följs och att en utveckling sker, avseende avtal och it-utveckling, kan en förstärkning inom administration under planperioden behövas. Behovet av att förstärka bemanningen inom ekonomifunktionen kommer också att behöva ses över. Med anledning av pensionsavgångar under planperioden vid den administrativa avdelningen behöver även bemanningen där ses över och planeras för.

Översyn av handläggningsprocesser

Under planperioden behöver förvaltningen fokusera på att se över handläggningsrutiner kopplade till förvaltningens myndighetsutövning och tillämpning av begravningslagen och förvaltningslagen. Detta rör exempelvis rutiner kring gravrättsinnehav, vanvård samt ett större arbete med att uppdatera den gravbok som förvaltningen har. Det sistnämnda innebär bland annat arbete med att söka efter gravrättsinnehavare genom skyltning vid gravar. Förvaltning behöver även höja kunskapen inom den lagstiftning som uppdraget omfattas av.

Drift i egen regi

Under 2025 går driften på Skogskyrkogården över i egen regi. Under kommande år planeras även driften på Galärvarvskyrkogården och Strandkyrkogården att gå över i egen regi. Det innebär att förvaltningen kommer att behöva göra en översyn av organisationen och chefsstrukturen. En översyn av personallokaler kommer också att behöva genomföras då Galärvarvskyrkogården idag saknar lokaler inom begravningsplatsen. Investering av nya maskiner kommer också att behöva göras i samband med övertagandena.

Digitalisering

Genom digitala tjänster finns möjlighet att erbjuda en sammanhållen och tillgänglig offentlig service som är anpassad efter målgruppernas behov och som underlättar deras vardag. Arbetet med att digitalisera arbetssätt och rutiner sker i syfte att skapa effektivitet och ge en ökad kvalitet i det interna arbetet. På förvaltningen finns idag en samordnare som ska hålla ihop processer med att digitalisera arbetssätt och rutiner samt att höja den digitala mognaden inom förvaltningen. Förvaltningen arbetar också med kravställning gentemot systemleverantörer för att förbättra processefterlevnad i samtliga system relevanta för begravningsprocessen.

Förvaltningen följer stadens arbete med utveckling av digital brevlåda och ser mycket positivt på att vara en del i den utvecklingen. Inom förvaltningen finns ett behov av en sådan lösning. I arbetet ingår också att utveckla digitalisering av blanketter och formulär samt e-signering.

Idag sker en stor del av förvaltningens inbetalningar via analoga inbetalningskort och pappersfakturor. Förvaltningen ser en efterfrågan och ett behov av digitala betalningslösningar. Ett sådant arbete kräver en översyn av förvaltningens hantering av beställningar, bland annat av skötsel.

Förvaltning behöver även höja kunskapen inom den lagstiftning som uppdraget omfattas av. Verksamheten har stärkts upp med en handläggare inom myndighetsutövning för att höja kompetensen inom förvaltningen och som ett stöd i handläggning. Fortsatt arbete med att kvalitetssäkra enhetliga rutiner inom handläggning och myndighetsutövning pågår.

Kris- och beredskapsarbete

Kyrkogårdsnämndens insatser ska säkerställa verksamheternas kontinuitet vid oönskade händelser samt värna om säkerheten på arbetsplatsen. Verksamheten ska fungera ändamålsenligt även vid oönskade händelser och information ska behandlas säkert enligt gällande lagar och riktlinjer.

Personella resurser i form av säkerhetssamordnare, krisledningsstab och krisorganisation finns upprättad och bemannad. Arbetet fortsätter med utveckling av rutiner och kontinuitetsplaner för att hantera oönskade händelser samt utbildning och en stadsgemensam övning ska genomföras. En plan samt bemanning för organisation under höjd beredskap och krig har tagits fram och ska implementeras. Utgångspunkten är den planering som idag finns för kris och oönskade händelser. Syftet är att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter vid allvarliga och extraordinära händelser.

Förvaltningen ser under planperioden ett behov av att ta hjälp för att ta fram kontinuitetsplaner för verksamheter. Behov av att ordna en förvaltningsövergripande övning, finns också.

Arbete utifrån direktiven för samtliga nämnder

I budget för 2025 finns gemensamma direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, som rör prioriterade områden. Förvaltningen ser samverkan med andra förvaltningar och bolag som en förutsättning för en effektiv och utvecklingsinriktad verksamhet. Nämndens verksamheter ingår i olika samverkansprojekt och arbeten tillsammans med andra nämnder och bolag. Fortsatt beskrivs hur förvaltningen avser att samverka med övriga förvaltningar, bolag och övriga under året. Särskilt prioriterade frågor som anges de kommande åren är:

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Kyrkogårdsförvaltningens verksamheter styrs, planeras och följs upp i stadens system för integrerad styrning och ledning, ILS, vilket stödjer nämndens verksamheter mot ett tydligt fokus på resultatet för invånarna. Förvaltningen arbetar med systematisk styrning och uppföljning samt med verksamhets- och kvalitetsutveckling. Förvaltningen arbetar för att säkerställa att prognossäkerhet och budgetföljsamhet är god. Erfarenheter från Järvaprojektet ligger till grund för den pågående renoveringen av Skogskrematoriet som startade i början av 2025.

Förvaltningen arbetar för att öka förvaltningens innovationskraft och öka takten i förvaltningens digitala utveckling. Behov finns av samarbete som kan leda till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten. Förvaltningen samverkar med Serviceförvaltningen gällande digitalisering och med sex fackförvaltningar i staden om gemensamt dataskyddsbud.

I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen har förvaltningen skapat särskilda arbetsstyrkor som fått stockholmsjobb på begravningsplatserna.

Från mars månad 2024 är verksamheten i Slakthusområdet samlokaliserad med

idrottsförvaltningen i Palmfelt center, i avvaktan på flytt till stadens lokaler vid Klamparen 11. Flytten är planerad till sista kvartalet 2027.

Chefsförsörjningen är en aktuell fråga då det inom de närmaste åren kommer att ske ett flertal pensionsavgångar inom förvaltningsorganisationen. Det finns även behov av att rekrytera inom vissa specialistfunktioner. Samverkan med HR-funktionerna på andra förvaltningar fortgår. Genom samverkan kan förvaltningarna byta erfarenheter och kunskap samt undersöka möjligheter att samordna insatser till exempel inom chefsutveckling, kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

Förvaltningen kommer under planperioden att ta över driften av flera begravningsplatser i egen regi.

En levande och hållbar stad

Kyrkogårdsförvaltningen samverkar med berörda fackförvaltningar i planerings- och utvecklingsfrågor för att få en helhetssyn kring utvecklingen av stadens begravningsplatser. Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön.

Samarbete med miljöförvaltningen sker kring insatser för biologisk mångfald på stadens begravningsplatser. Ett samarbete finns med trafikkontoret i trädprojekt och trädfrågor. Andra viktiga samarbetspartners är stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och fastighetskontoret.

Samarbetet med Stadsmuseet fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att Stadsmuseet fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen. En samverkansgrupp är etablerad med representanter från stadsmuseet/kulturförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, Visit Stockholm och kyrkogårdsförvaltningen. Syftet är att hantera strategiska och operativa frågor som rör flera förvaltningar kopplat till världsarvet.

Under 2025 arbetar även en annan grupp med uppdraget i budgeten om att implementera den nationella världsarvsstrategin för Skogskyrkogården. Där ingår Kyrkogårdsförvaltningen, Stadsmuseet, Stockholm Business Region, stadsledningskontoret och Skönhetsrådet.

En trygg och säker stad som håller samman

Förvaltningen kommer i samverkan med berörda stadsdels- och fackförvaltningar, polis och lokala näringslivet fortsätta att utveckla stadens begravningsplatser till trygga och säkra platser. Under hösten 2024 driftsattes Järva begravningsplats och en samverkan pågår och kommer fortsätta, bland annat avseende trygghetsarbetet med Järva stadsdelsförvaltning, andra förvaltningar, fastighetsägare och civilsamhället.

Förvaltningen arbetar fortsatt med att öka säkerheten och den upplevda tryggheten på begravningsplatserna. Arbetet fortsätter med att bland annat förbättra belysning och att införa tillträdesbegränsningar för fordon.

Inom ramen för Fokus Järva ska aktörer och boende i Järvaområdet involveras för att inviga och etablera Järva begravningsplats och naturområde som en fin och trygg plats för stockholmarna.

Samverkan och samråd med olika intressenter görs vid planering av verksamheten. Allmänhetens och olika religiösa företrädares synpunkter är värdefulla för att utveckla kvaliteten i service och förvaltning.

2 Lokala utvecklingsbehov

Avsnittet ej relevant för kyrkogårdsnämndens verksamhetsområde.

3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden

Verksamhetens omfattning

Kyrkogårdsnämnden är huvudman för begravningsverksamheten i Stockholm stad. Kyrkogårdsnämnden ska verka för att den konfessionsneutrala inriktningen upprätthålls och att alla, oavsett livsåskådning, kan erbjudas den begravningsceremoni som önskas. Nämnden äger och förvaltar stadens begravningsplatser, upplåter gravplatser, ställer ceremonilokaler till allmänhetens förfogande samt svarar för stadens krematorier.

Verksamheten består av tre huvudområden: begravningsverksamhet, ansvar för att skydda och bevara kulturhistoriska värden samt övrig serviceverksamhet det vill säga skötsel och plantering på enskilda gravar mot ersättning från gravrättsinnehavare. Dessutom ansvarar nämnden för förvaltning av världsarvet Skogskyrkogården i enlighet med Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Kyrkogårdsnämnden ger vidare ekonomisk ersättning till den som innehar enskild begravningsplats och till den som förvaltar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Med det senare avses församlingar inom Svenska kyrkan, i huvudsak i innerstaden. Stockholms kyrkogårdsnämnd har, enligt Begravningslag (1990:1144), rätt att lämna ett skäligt bidrag till driften till den församling som är innehavare och vill behålla förvaltningen av sin begravningsplats. Huvudmannens bidrag till församlingarna har utgått från de kostnader församlingarna haft för förvaltning av sina begravningsplatser, kyrkogårdar respektive kolumbarier.

Verksamheten finansieras av en begravningsavgift som baseras på den kommunalt beskattningsbara inkomsten. Begravningsavgiften uppgår år 2025 till 7 öre per intjänad hundralapp. Begravningsavgiften för de kyrkliga huvudmännen i riket uppgår år 2025 till 29,3 öre per skattekrona som jämförelse.

Nämnden förvaltar 12 begravningsplatser med 14 ceremonilokaler. Totalt finns inom nämndens ansvar ett 40-tal byggnader, inklusive två aktiva krematorier.

Demografiska förutsättningar

I Stockholm pågår en kraftig befolkningsutveckling. Det är framför allt födelsenettot, det vill säga antalet födda minus antalet döda, som är anledningen till befolkningsökningen. Trots covid 19-pandemin var dödligheten nere på normala nivåer år 2022 och under de närmaste tio åren väntas medellivslängden stiga. Antalet avlidna beräknas öka i takt med att 40-talisterna når åldrar där dödsriskerna är höga.

Enligt stadens befolkningsprognos beräknas antalet personer som är 80 år och äldre öka kraftigt och vara omkring 54 procent fler 2032 än 2022.

Befolkningsförändringarna beräknas bli högst i Skärholmen och Järva. Samtidigt beräknas befolkningsutvecklingen i innerstaden vara svag. De allra äldsta, 80 år och äldre, ökar i samtliga stadsdelsområden. Största ökningen återfinns i innerstaden samt i Hägersten-Älvsjö och Bromma.

Planeringsnivån beräknades till cirka 6200 avlidna per år fram till 2023. Antalet avlidna bedöms därefter att stiga och beräknas i slutet av 2020-talet till 10 procent fler jämfört med idag och i slutet av 2030-talet till cirka 30 procent fler jämfört med idag.

Allmänt om planeringsperioden

I linje med tidigare år kommer verksamhetens huvudinriktning vara att långsiktigt förvalta och utveckla stadens begravningsuppdrag. Ett stort fokus kommer under perioden också att hantera den underhållsskuld som finns på flera av stadens begravningsplatser, inte minst på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

Projektet med att restaurera Skogskrematoriet kommer tydligt att påverka förvaltningens arbete under kommande år. Erfarenheter från det nyligen avslutade Järvaprojektet har lagt grunden för planeringen av renoveringen. Förvaltningens organisation kommer därför ges en förstärkt inriktning avseende projektledning och projektsamordning.

Förvaltningen fortsätter med utbildningsinsatser inom det systematiska arbetsmiljöarbetet för så väl medarbetare som chefer för att säkerställa en trygg och hälsosam arbetsplats. Under planperioden ser förvaltningen anledning att se över chefsstrukturen och eventuellt göra mindre organisationsförändringar.

I verksamheten pågår ständiga förbättringsprocesser för att effektivisera och förbättra verksamheten. Ett exempel är den översyn av handläggningsprocesser som presenteras i den här rapporten. Projektet syftar dels till att förbättra de handläggningsprocesser som är kopplade till förvaltningens myndighetsutövning, men också till att på sikt effektivisera handläggningen, inte minst när gravboken är ordentligt uppdaterad.

Nämndens verksamhet under genomförandeåret 2025

I budget för 2025 har kommunfullmäktige angett inriktningen för verksamheten.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- verka för att den konfessionsneutrala inriktningen i verksamheten upprätthålls och att alla, oavsett livsåskådning, kan erbjudas den begravningsceremoni som önskas
- verka för tillgängligheten till ceremonilokalerna ska öka

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

- ansvara för att erbjuda rofyllda och vackra begravningsplatser
- förvalta kulturarv och förvalta och utveckla park- och naturmiljövärden vid stadens begravningsplatser
- energieffektivisera byggnader och belysning på begravningsplatserna för att minska energiförbrukningen
- behålla de stämningsfullt ljussatta inom- och utomhusmiljöerna
- fasa ut fossila bränslen i arbetsfordon och maskiner för att successivt övergå till fossilfri drift av stadens begravningsplatser

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet och en låg begravningsavgift på såväl kort som lång sikt, bland annat genom att öka takten i den digitala utvecklingen
- stärka sin styrning av investeringsprojekt
- förstärka underhållet av stadens begravningsplatser

- begravningsplatserna tas om hand väl och är bra och trygga platser för invånarna att vistas på
- erbjuda möjlighet till Stockholms- och feriejobb
- värna en god nivå på underhållet genom långsiktig underhålls- och investeringsplanering
- begravningsplatsen i Järva ska möta behovet av gravplatser och bli en rekreationsplats och en möjlighet till arbetstillfällen på Järvafältet
- skapa trygga och säkra begravningsplatser för anhöriga och besökande
- utreda, och vid behov införa, nya gravplatser i staden och fortsätta att följa det långsiktiga behovet av krematoriekapacitet

4 Sammanfattande ekonomisk analys

Kyrkogårdsnämndens ekonomiska resurser för de kommande åren kan lämpligen fördelas i tre delar med olika förutsättning, möjligheter och utmaningar. Det är en drift- och underhållsbudget som direkt finansieras av begravningsavgiften, löpande underhållsprojekt i investeringsform som indirekt finansieras av begravningsavgiften och ett antal större fleråriga utvecklings- eller renoveringsprojekt, även dessa indirekt finansierade genom begravningsavgiften. Räntekostnader och avskrivningar betalas via begravningsavgiften.

Styrdokument för förvaltning av kyrkogårdar och begravningsplatser

Den långsiktiga verksamhetsplaneringen i denna budget för 2026, med inriktning 2027 och 2028, kompletteras av för kyrkogårdar och begravningsplatser särskilt framtagna VoUp (Vård och underhållsplaner enligt Riksantikvarieämbetets föreskrifter om kyrkliga kulturminnen KRFS 2012:2). Dessa ger anvisning hur respektive begravningsplats ska gestaltas, vilket därmed ger en inriktning för vad som över tiden behöver göras.

Planerna är dock inte tänkta att vara ett fullskaligt styrdokument då underhållsbehovet av till exempel befintliga huskroppar inte alltid omfattas. De framtagna vård- och underhållsplanerna beskriver kulturmiljö och byggnader med åtgärder för att bevara dessa.

Vård- och underhållsplanerna beskriver inte heller bevarande och åtgärdsbehov för enskilda gravöverbyggnader som är kulturhistoriskt klassade, detta behöver därför kompletteras. Framtagande av vårdplaner för nämnda objekt kräver ofta en särskild antikvarisk kompetens.

Vård- och underhållsplaner är till dags dato framtagna för nio av förvaltningens elva kyrkogårdar och begravningsplatser. Den plan som återstår är för Räcksta begravningsplats (för Strandkyrkogården behövs ingen).

Särskilda ljus- och mörkerplaner är framtagna för Sandsborgskyrkogården, Västberga begravningsplats och Brännkyrka kyrkogård. Övriga planer tas fram under planperioden. Framtagandet av vård- och underhållsplaner samt ljus- och mörkerplaner medför ökade kostnader då dessa behöver upphandlas av bland annat Stadsmuseet.

Begravningsavgift och begravningsfond

Den årliga driftsbudgeten har under de senare åren lämnat ett mindre årligt överskott, vilket tillfaller den med begravningsavgiften sammankopplade begravningsfonden. Enligt lag får dessa medel enbart användas till begravningsverksamhet, vilket skapar en obalans mot det gängse kommunala budgetsystemet, där ett överutnyttjande inte är acceptabelt kopplat till den så kallade treårsregeln.

Den grundläggande ekonomiska styrmodellen baseras på de ekonomiska förutsättningarna för landets kyrkliga församlingar (vilka i likhet med Stockholms Stad är huvudmän för begravningsverksamheten) och är tänkt att balansera storleken på avgiften med hur mycket som finns reserverat i fonden samt att detta sedan i nästa steg påverkar vilka investeringar som kan göras och i vilken takt dessa kan ske. Vid ingången till 2025 beräknas fonden vara cirka 125,8 mnkr.

En tillfällig förstärkning av driftkostnaderna genom att för några år så att säga belasta fondmedel skulle väl kunna nyttjas till kompetensutveckling, generationsväxling eller särskilda projekt. Fondmedlen har ju en gång tagits in som begravningsavgift.

Möjligheten att investera påverkas även såväl kortsiktigt som långsiktigt mer av utrymme i stadens samlade investeringsåtagande än vad som kan balanseras mot begravningsavgiften.

4.1 Drift

Väsentliga förändringar under planeringsperioden jämfört med nämndens budget.

Driftbudget	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Kostnader	Mkr	Mkr	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	6,0	6,0	6,0	6,0
Begravnings- och serviceavdelningen	155,4	153,4	153,9	153,9
Kapell- och kremationsavdelningen	50,8	50,8	45,8	45,8
Bokning och gravrätts avdelningen	13,0	13,0	13,0	13,0
Administrativa avdelningen	24,4	24,4	24,4	24,4
Kapitalkostnader	79,6	81,6	93,8	93,8
Summa kostnader	329,2	329,2	336,9	336,9
Intäkter				
Avgifter	14,5	14,5	14,5	14,5
Fonduttag	10,0	10,0	10,0	10,0
Övrigt	9,0	9,0	9,0	9,0
Summa intäkter	33,5	33,5	33,5	33,5
Netto	295,7	295,7	303,4	303,4

Äskande Driftbudget	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetsutveckling borttag av avdrag	2,0	2,0	2,0
Utöka bemanningen inom it	1,0	1,0	1,0
Ökad kostnad digitalisering	1,0	1,0	1,0
Kostnader för återtagande till egen regi	2,0	3,0	3,0
Satsning Världsarvet	1,0	1,0	1,0
Aktualisera gravboken	2,5	2,5	2,5
Bidrag till församlingar avseende kulturarv	4,0	4,0	4,0
Satsningar på den biologiska mångfalden	2,0	2,0	2,0

Äskande Driftbudget	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Visningsverksamhet och ökad användning Järva	1,0	1,0	1,0
Ökad kostnad för transporter agenda 2030	2,0	2,0	2,0
Summa äskanden	18,5	19,5	19,5
Äskande Driftbudget	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetsutveckling borttag av avdrag	2,0	2,0	2,0
Utöka bemanningen inom it	1,0	1,0	1,0
Ökad kostnad digitalisering	1,0	1,0	1,0
Kostnader för återtagande till egen regi	2,0	3,0	3,0
Satsning Världsarvet	1,0	1,0	1,0
Aktualisera gravboken	2,5	2,5	2,5
Bidrag till församlingar avseende kulturarv	4,0	4,0	4,0
Satsningar på den biologiska mångfalden	2,0	2,0	2,0
Visningsverksamhet och ökad användning Järva	1,0	1,0	1,0
Ökad kostnad för transporter agenda 2030	2,0	2,0	2,0
Ökad kostnad nytt kontor		0,6	2,3
Summa äskanden	18,5	20,1	21,8

Kompetensförsörjning och kompetenshöjande åtgärder

Förvaltningen har de senaste åren utvecklat sin organisation genom att anställa flera specialisttjänster. Flera av dessa upphandlades tidigare på konsultbasis.

De kommande åren kommer dessutom flera chefer att gå i pension, varför ett särskilt stöd för generationsväxling behövs.

I budget för 2025, 2026 och 2027 fanns ett avdrag gällande kompetenshöjande åtgärder gällande år 2026. Förvaltningen ser dock ett behov av dessa pengar, då man till 2025 anställt och ser ett vidare behov av att göra detta.

Under planperioden kommer driften på flera begravningsplatser att övergå till egen regi. Det innebär att personal kommer att behöva anställas och att materiel kommer att behöva köpas in. För anställningar begär förvaltningen 2 miljoner för 2026 och 1 miljon för 2027.

Förvaltningen ser också behov av att stärka upp inom flera områden kopplade till förvaltningens myndighetsutövning, inte minst kring arbetet med en uppdaterad gravbok.

Översyn av handläggningsprocesser

Under planperioden behöver förvaltningen fokusera på att se över handläggningsrutiner kopplade till förvaltningens myndighetsutövning och tillämpning av begravnings- och förvaltningslagen. Ett stort fokus behöver också läggas på arbetet med att få en uppdaterad och korrekt gravbok. Detta behöver, initialt, att drivas i ett projekt som innebär en personalförstärkning och kompetenshöjning. Kostnaden uppskattas till 2,5 miljoner kronor.

Digitalisering

Behovet av att kunna erbjuda digitala lösningar kopplade till handläggning, fakturering och digital myndighetspost, är stort. Detsamma gäller behovet av kravställning gentemot systemleverantörer, för att förbättra processefterlevnaden i samtliga system relevanta för begravningsprocessen. Ytterligare kompetens behövs för detta, både i form av nyrekrytering samt deltagande i stadens projekt rörande bland annat digital myndighetspost och utveckling av gemensamma e-tjänstelösningar. Kostnaden beräknas till 2 miljoner kronor, varav 1 miljon rör en ny anställning och 1 miljon rör kringkostnader.

Ökade transportkostnader

Stadens program Miljöprogram 2030 gällande fossilfria transporter, medför en högre kostnad för förvaltningen. Förvaltningen behöver ersätta de entreprenörer som idag transporterar kistor och urnor, för de ökade kostnader som byte från fossildriven, till fossilfria fordon innebär. Förvaltningen kommer att kravställa på att entreprenörer använder fossilfria fordon.

Satsningar på biologisk mångfald

Under planperioden planeras för en utökad satsning kring återplantering av träd för att stärka den biologiska mångfalden och säkra begravningsplatsernas värden som gröna lungor i staden. Ersättning av äldre träd kommer även att göras för att säkerställa ett vitalt trädbestånd. Med en ökad ambition om återplantering följer ett ökat behov av skötselinsatser i form av bland annat etableringsskötsel, vattning och beskärningsarbeten. För detta önskar kyrkogårdsförvaltningen en ökad driftsbudget om 2mnkr från och med 2026 för att förstärka skötsel av trädbeståndet på stadens begravningsplatser.

I det övergripande arbetet mot en minskad vattenanvändning och en ökad biologisk mångfald påbörjas en rad åtgärder så som en ökad perennanvändning och en minskad annuellanvändning med fokus på ett ändrat utbud till gravplanteringar. Förvaltningens skötselutbud ses över med en succesiv övergång mot perenna växter. På Järva begravningsplats kommer förvaltningen enbart erbjuda perenna växter.

Ombyggnation krematorier

Råcksta krematorium är byggt på 60-talet och behöver uppdateras både av teknik- och miljöskäl. Kremationskapaciteten och kylförvaringen av kistor i Stockholmsregionen är idag underdimensionerad och påverkar indirekt stadens egen kapacitet. Stockholm växer och därmed kommer dödstalen att öka på sikt.

Bidrag till andra församlingar

Utöver det garanterade ersättningsbelopp som delas ut har särskilda äskandena från församlingarna om extra bidrag ökat de senaste åren. Den kulturhistoriska underhållsskulden är inom flera av dessa församlingar eftersatt varför ansökningar om särskilt ekonomiskt stöd ökar. Dessa särskilda äskanden kräver en utökad budget om 4 mnkr årligen under planperioden.

Världsarvet Skogskyrkogården

Den utomhusutställning som idag finns intill entrén bör permanentas och kompletteras med information om de andra svenska världsarven. Inför återinvigningen av Skogskrematoriet, år 2027, bör huvudentrén ses över. Invigningen är ett utmärkt tillfälle för kommunikation om att världsarv ska bevaras för all framtid.

Under planperioden vill förvaltningen även göra om den inomhusutställning som finns på Visitors center. Också informationen utanför Visitors center behöver förbättras och förtydligas.

Utöver detta ska förvaltningen också implementera den nationella världsarvsstrategin, tillsammans med kulturförvaltningen och Stockholm Business Region i samråd med kommunstyrelsen

En annan aktivitet som har identifierats är en uppdatering av förvaltningsplanen från 2015. Den bör spegla den övriga styrningen av världsarvet Skogskyrkogården och ska uppdateras vart femte år.

För detta sammantaget begär förvaltningen 3 miljoner kronor under planperioden.

Järva begravningsplats

Järva begravningsplats som invigdes hösten 2024, har varit ett intressant besöksmål och en visningsverksamhet, liknande den på Skogskyrkogården, behövs.

Ceremonihuset på Järva begravningsplats är byggt för att kunna användas för annat än enbart begravningsceremonier. Bland annat planeras för vigslar, samt utlåning till andra aktörer. Detta beräknas i dagsläget inte att tillföra några intäkter. Till detta behöver förvaltningen bistå med personal. För detta begärs 1 mnkr.

4.2 Investeringar

Större fleråriga utvecklings- eller renoveringsprojekt, i prioriteringsordning

Investering	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Renovering skogskrematoriet	100,0	163,5	0,0	0,0
Maskiner övertagande egen regi	6,0	0,0	0,0	0,0
Reservkraft	11,0	0,0	0,0	0,0
Bisättningslokal skogskyrkogården	25,0	0,0	0,0	0,0
Skorsten nya krematoriet	0,0	8,0	0,0	0,0
Utredningskostnader	4,0	2,0	0,0	0,0
Övrigt	30,0	30,0	30,0	30,0
Summa	176,0	203,5	30,0	30,0

Äskande Investering	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Maskiner övertagande till egen regi	2,0	1,5	
Säkra kulturarvet	4,0	4,0	4,0
Utökad budget för mer kostnader av elmaskiner	5,0	5,0	5,0
Ny entre Norra begravningsplatsen		15,0	15,0
Satsning Världsarvet	5,0	8,0	8,0
Norra begravningsplatsen 200 år	5,0		
Renovering av personallokaler Räcksta		4,0	

Äskande Investering	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Ny bisättningslokal skogskyrkogården		30,0	
Summa	21,0	67,5	32,0

Övertagande i egen regi

Under planperioden kommer övergången till drift av stadens begravningsplatser i egen regi att fortgå. Under 2026 övertas Strandkyrkogården helt i egen regi och 2027 är ambitionen att överta också Galärvarvskyrkogården i egen regi. En översyn av enheternas organisationer behöver genomföras och personallokaler och investeringsbehov behöver säkerställs.

För 2026 begär förvaltningen 2mnkr för maskininvesteringar till Strandkyrkogården, och för 2027 1mnkr för maskininvesteringar till Galärvarvskyrkogården.

I samband med översynen av personallokalerna på Strandkyrkogården ses möjligheten till en permanent offentlig toalett över.

Underhåll av stadens begravningsplatser

Under planperioden önskar kyrkogårdsförvaltningen stärka arbetet med bevarandet av begravningsplatserna som kulturarv. Begravningsplatsernas framtagna vård- och underhållsplaner följs upp och uppdateras vid behov. Under åren 2026–2028 sker satsningar för att säkra kulturarvet genom bland annat restaurering av trappor, murar och andra kulturhistoriskt värdefulla objekt på stadens begravningsplatser. För detta begärs en utökad budget om 4mnkr årligen under planperioden från och med 2027.

En särskild satsning på bevarandet av kulturarvet planeras på Världsarvet Skogskyrkogården under planperioden där Gråtande muren, Lewerentz trappa och begravningsplatsens vattenkar avses renoveras tillsammans med andra åtgärder inom begravningsplatsen. För detta begär kyrkogårdsförvaltningen en utökad budget om 5mnkr år 2026, 8mnkr år 2027 och 8mnkr år 2028.

År 2027 firar Norra begravningsplatsen 200 år. Inför detta planeras för en särskild satsning på bevarandet av Norra begravningsplatsens kulturarv att göras. Exempel på insatser är upprustning av järnstaket och grindar. För detta söks en utökad budget om 5mnkr för år 2026.

Övergång till fossil- och emissionsfri drift

Ambitionen om en hög takt mot övergången till fossil- och emissionsfri drift fortsätter i den utsträckning det är möjligt. Övergången ger en merkostnad då eldrivna maskiner är dyrare att införskaffa. Exempelvis kostar en elmoped 100tkr i jämförelse med en bensindriven för cirka 50tkr. Avskrivningstiden för elmaskiner är dessutom kortare varför maskinerna måste bytas ut oftare. För att upprätthålla den höga ambitionsnivån begärs en utökad budget om 5mnkr årligen under planperioden.

Energieffektiviseringar

Under planperioden kommer tekniska installationer bytas ut och energieffektiviseringar göras inom kyrkogårdsförvaltningens fastighetsbestånd, bland annat på Norra gravkoret och Norra kapellet där värmepump och ventilationssystem måste bytas ut.

Eltillförseln inom stadens begravningsplatser måste säkras på grund av gamla elledningar inom fastighetsbeståndet samt ett ökat elbehov och fler laddstationer i övergången till eldrift.

Elförsörjningen till begravningsplatsernas parkbelysning måste säkerställas. En utredning med efterföljande åtgärder kommer att genomföras under planperioden.

Ny entré vid Norra begravningsplatser

Under 2028 kommer en ny tunnelbanestation öppnas i Södra Hagalund och en ny stadsdel kommer att växa fram väster om Norra begravningsplatsens fastighetsgräns. Den nya stadsdelen kommer att inrymma bostäder, kontor, restauranger, service och grönområden.

Norra begravningsplatsen kommer med denna exploatering få en central roll i stadsbilden och bli en del av infrastrukturen i området med en ny framsida i väst. Detta medför att tre nya entréer, en ny huvudentré och två sekundära entréer ska anläggas. Utöver detta behöver begravningsplatsens gjutjärnsstaket förlängas längs med den nya stadsdelen, en sträcka omfattande cirka en kilometer. En förstudie kring begravningsplatsens påverkan är utförd och samråd pågår med Solna stad kring exploateringsanslutning till begravningsplatsen. För dessa åtgärder begär kyrkogårdsförvaltningen en utökad budget om 1mnkr 2026 för vidare utredningar, projektering och upphandling.

De nya entréerna, gjutjärnsstaketet samt den nya infrastrukturen inom begravningsplatsen bedöms kosta 45mnkr och avses utföras över en treårsperiod. För detta begär kyrkogårdsförvaltningen under planperioden 15mnkr för år 2027 och 15mnkr för år 2028.

Personallokaler Råcksta och Norra begravningsplatsen

Personallokalerna på Råcksta begravningsplats samt Klockarbacken på Norra begravningsplatsen är i behov av renovering och lokalanpassningar. Gällande lokalerna på Råcksta begravningsplats är dessa i behov av renovering och lokalanpassningar behöver göras för att en ökad funktionalitet av kök och matsal. För detta begär kyrkogårdsförvaltningen en utökad budget om 4mnkr för år 2027.

Klockarbacken på Norra begravningsplatsen inrymmer kontor, personalutrymme och garage. Byggnaden, som är från 1967, har ett eftersatt underhåll och är ur arbetsmiljösynpunkt inte anpassad för verksamheten. Under planperioden kommer en utredning att påbörjas kring möjligheten att riva och bygga nya huskroppar anpassade efter verksamhetens framtida behov.

Ny bisättningslokal Skogskyrkogården

Utredningarna kring en ny bisättningslokal (också kallat kylhus) på Skogskyrkogården fortsätter. Ett gestaltungsförslag har tagits fram som ska tillståndsprövas hos länsstyrelsen. Erforderliga bygglov och övriga tillstånd ska sökas. Projektet kräver en utökad budget för projekterings- och utredningskostnader, samt 30mnkr för genomförande år 2027. Under 2025 har 25mnkr tilldelats, en investering som behöver skjutas upp på grund av en långdragen utrednings- och handläggningsprocess inför erforderliga tillståndsprövningar.

4.2.1 Prioriteringsgrunder

Projektet enligt ovan har prioriterats utifrån uppdrag från kommunfullmäktige, omvärldsfaktorer som påverkar verksamheten, verksamhetsbehov utifrån driftsaspekter, säkerhets- och miljökrav samt valfrihets- och mångfaldsperspektiv.

4.2.2 Konsekvensanalys och risker

Kulturhistoriska värden kan gå förlorade i det fall förvaltningen inte beviljas resurser.

4.2.3 Måluppfyllelse

Nämndens investeringar uppfyller främst följande verksamhetsområdesmål:

- 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst
- 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv
- 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.
- 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.
- 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.
- 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med
- 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

4.3 Verksamhetsprojekt

Restaurering av Skogskrematoriet inklusive de tre huvudkapellen, vid vilka det genomförs omkring 1100 ceremonier per år, startade i februari 2025. Under tiden för restaurering, har förvaltningen planerat för ersättningslokaler för ceremonier, samt för de förändrade transporter av kistor från bisättningslokalerna till de andra ceremonilokalerna.

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen är ett styrdokument för respektive nämnds kort- och långsiktiga arbete med lokalplanering där nämndens totala behov av lokaler och planerade förändringar sammanställs. Nämndernas lokalförsörjningsplaner aggregeras till stadens övergripande lokalresursplan som årligen föreläggs kommunstyrelsen.

5.2 Planeringsförutsättningar

Under planperioden kommer förvaltningen att utöka antal medarbetare med tre-fyra personer.

5.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Den planerade flytten (Q3 2027) till fastigheten Klamparen 11 invid Tekniska nämndhuset, förväntas i förlängningen dubblera den nuvarande hyreskostnaden för förvaltningen. För 2027 förväntas kostanden öka med 600 tkr och från 2028 och framåt, med omkring 2,3 mnkr årligen.

5.4 Samverkan

5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet

5.5.1 Nuläge 31 januari 2025

Nämnden äger och förvaltar lokaler i huvudsak egen regi. De enda förhyrningar som är aktuella är lokaler för huvudkontor och administration inklusive ett mindre förråd samt ett mindre väntrum på Galärvarvskyrkogården.

Förvaltningen flyttade i mars 2024 verksamheten på Hallvägen, Slakthusområdet, till Palmfelt center och samlokaliserar verksamheten med idrottsförvaltningen. Under 2027 flyttar verksamheten till stadens lokal, fastigheten Klamparen 11, i anslutning till Tekniska nämndhuset.

5.5.2 Behov och planering av lokaler för år 2026–2033 (första planeringsperioden)

Nämnden hyr lokaler för huvudkontor och administration vid Palmfelt center i Slakthusområdet. Detta i avvaktan flytt till stadens egna lokaler i fastigheten Klamparen 11, invid Tekniska nämndhuset. Flytten är planerad till sista kvartalet 2027.

5.5.3 Behov och planering för lokaler år 2034–2045 (andra planeringsperioden)

5.6 Övrig information

6 Övriga redovisningar

Demokrati

För att öka invånarnas delaktighet och för att ta vara på stockholmarnas synpunkter, förslag och upplevelser genomför förvaltningen olika aktiviteter. Förvaltningen medverkar bland annat i Järvaveckan för att möjliggöra god dialog med medborgare gällande begravningsplatsen på Järva. Budskapet är ”Järva begravningsplats – en plats för alla”. Deltagandet ger förvaltningen en möjlighet att förtydliga att platsen fortsatt kommer att vara ett viktigt grönområde.

Förvaltningen har påbörjat samverkan bland annat avseende trygghetsarbetet med Järva stadsdelsförvaltning, andra förvaltningar, fastighetsägare och civilsamhället kring Järva begravningsplats som driftsattes under hösten 2024. Inom ramen för Fokus Järva ska aktörer och boende i Järvaområdet involveras för att inviga och etablera begravningsplatsen och naturområdet som en fin och trygg plats för stockholmarna.

Förvaltningen har även fortsatt arbetet med att involvera medborgarna i planering och utveckling av såväl fysiska miljöer som andra verksamhetsrelaterade frågor.

Ungdomar från Järva har de senaste åren erbjudits timanställning inom förvaltningens kommunikationsverksamhet. De har bland annat varit med och bemannat montern under Järvaveckan, arbetat i samband med allhelgonahelgen och deltagit i arbete med enkätundersökningar gentemot förvaltningens kunder.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patric Rylander, Förvaltningschef	2025-04-14